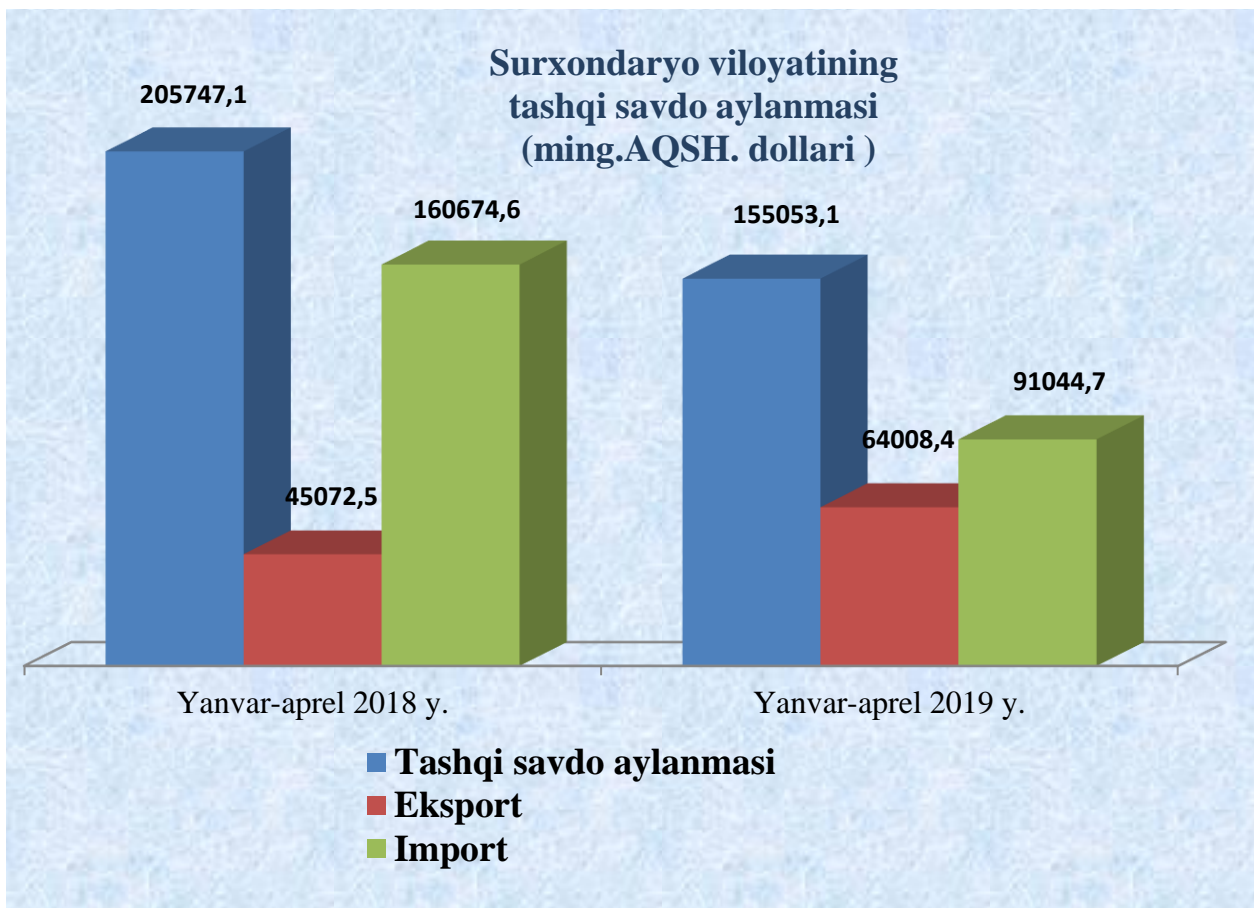

SURXONDARYO VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI

(2019-yil yanvar-aprel*)

2019-yil yanvar-aprel oyi yakunlariga ko`ra, viloyat tashqi savdo aylanmasi 155053,1 ming. AQSH dollarini tashkil etib, o`tgan yilning shu davriga nisbatan 75,4 % ni tashkil qildi. Shu jumladan, eksport hajmi 64008,4 ming. AQSH dollarga (o`sinh sur`ati 42,0 %) va import hajmi 91044,7 ming. AQSH dollariga yetdi (o`tgan yilning shu davriga nisbatan 43,3 % ga kamaydi.). Tashqi savdo saldosi minus 27036,3 ming. AQSH dollarini tashkil qildi.

So`nggi yillarda hukumatimiz tomonidan sanoat tuzilmasini diversifikatsiya qilishni, eksportni qo`llab-quvvatlash, import o`rnini bosuvchi tovar va mahsulotlarni ishlab chiqarishni yanada oshirilishi natijasida eksport tarkibida sezilarli o`zgarishga erishildi.

Shu bilan birga ta'kidlab o'tish kerakki, 2019-yilning yanvar-aprel oyida eksport qilingan tovar va xizmatlar, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 18935,9 ming. AQSH dollarga ko'proq eksport qilindi, tovar va xizmatlar importi hajmi esa o'tgan yilning mos davriga nisbatan 69629,9 ming. AQSH dollariga kamaydi.

**Surxondaryoviloyati tashqi savdo aylanmasida
yuqori ulushga ega bo'lgan 20 davlat**

(2019 yil yanvar-aprel)

(mln. AQSH dollari)

Davlat nomi	Tashqi savdo aylanmasi	Eksport	Import	Tashqi savdo aylanmasi	
				ulushi, %	o'zgarish sur'ati, %
Xitoy	54931,3	19776,5	35154,8	35,4	2,9 m.
Qozog'iston	15413,0	9184,0	6229,1	9,9	50,7
Rossiya	13994,5	8442,5	5552,0	9,0	80,7
Afg'oniston	12743,6	12670,1	73,6	8,2	66,6
Pokiston	11733,0	8498,0	3235,0	7,6	137,7
Koreya Respublikasi	9655,2	0,0	9655,2	6,2	57,2
Turkiya	6251,6	1079,3	5172,2	4,0	36,0
Tojikiston	5566,2	1406,5	4159,7	3,6	94,6
Belarus	4076,4	201,9	3874,5	2,6	9,4 m.
Turkmaniston	3718,8	90,2	3628,5	2,4	38,7 m.
Ukraina	2787,0	390,9	2396,1	1,8	48,2
Eron	2473,3	597,1	1876,3	1,6	2,9 m.
Litva	1686,3	116,6	1569,7	1,1	63,5
Latviya	1488,8	30,1	1458,7	1,0	10,2
Ispaniya	1458,6	0,0	1458,6	0,9	166,4
Vetnam	1220,0	548,1	671,9	0,8	46,3
Hindiston	1028,8	0,0	1028,8	0,7	8,9
Germaniya	921,8	103,1	818,8	0,6	7,8

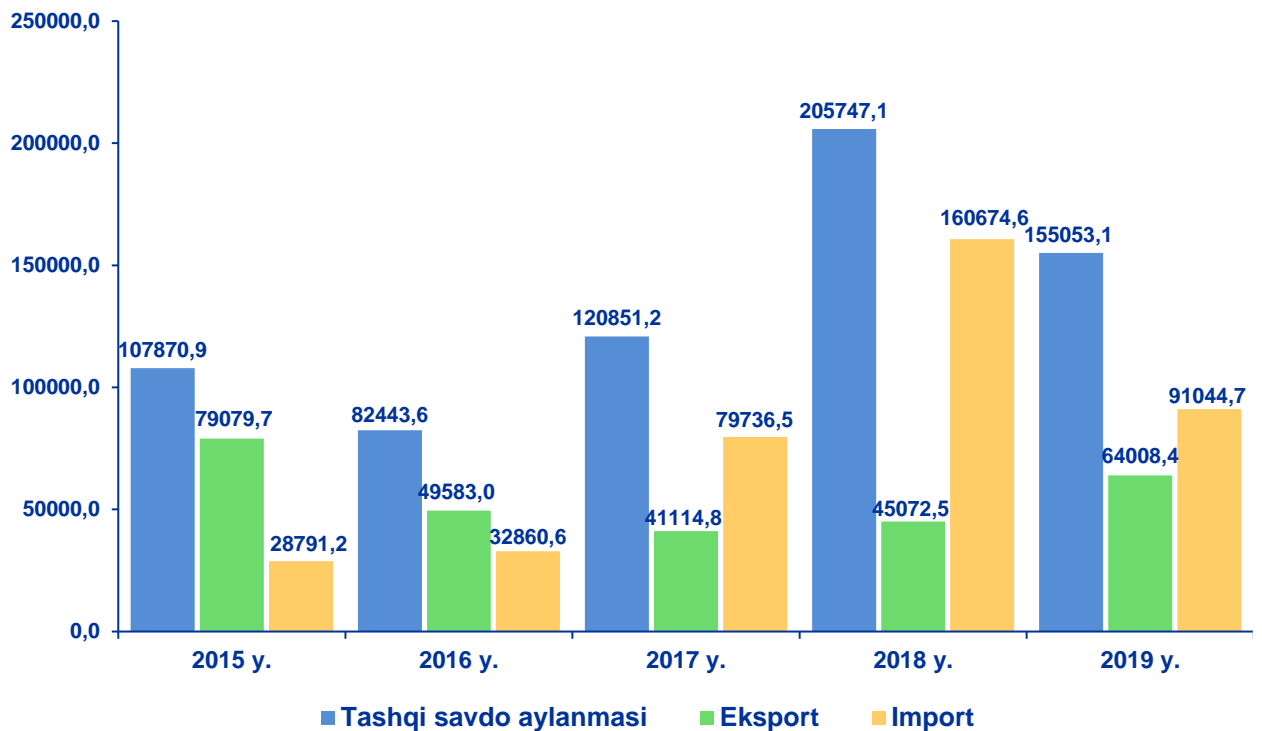
(mln. AQSH dollari)

Davlat nomi	Tashqi savdo aylanmasi	Eksport	Import	Tashqi savdo aylanmasi	
				ulushi, %	o`zgarish sur`ati, %
Shvetsariya	585,6	0,0	585,6	0,4	7,2
Gruziya	527,4	91,8	435,6	0,3	4,0 m.

2019-yilning yanvar-aprel oyi yakuni bo'yicha tovarlar eksporti bilan shug'ullanuvchi korxonalar o'tgan yilning mos davriga nisbatan 36 taga ko'payib, 111 taga yetdi.

Tashqi savdo aylanmasi dinamikasi hajmi

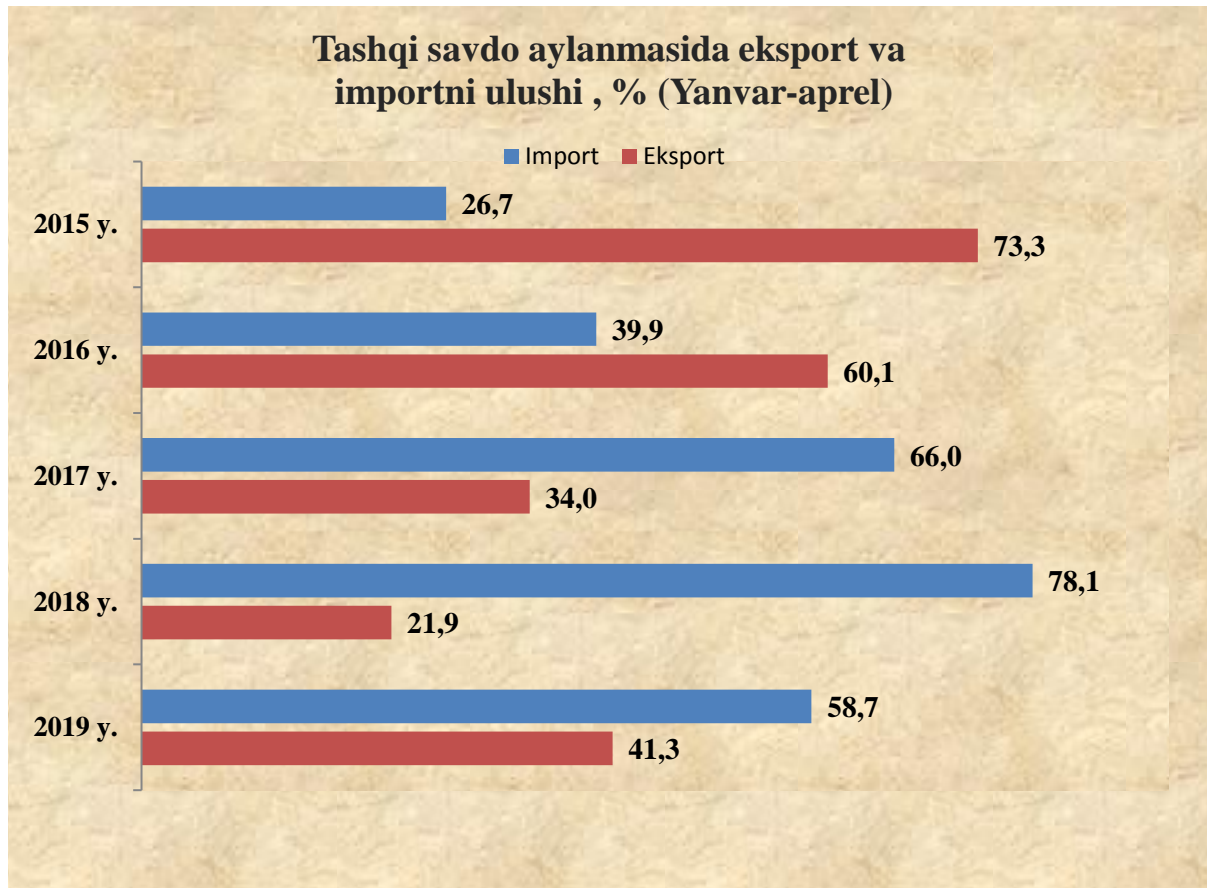
(yanvar-aprel, ming. AQSH dollari)

Tashqi savdo aylanmasi dinamikasidan keltirilgan ma'lumotlar ko'rsatkichlarning o'tgan yillarga nisbatan o'sganligini ko'rsatmoqda. Jumladan 2019-yil yanvar-aprel oyida tashqi savdo aylanmasi 155053,1 ming. AQSH

dollarini tashkil qilib, o`ngan yilning mos davriga nisbatan 50694,0 ming. AQSH dollariga kamaygan.

Bundan tashqari, 2019-yil yanvar-aprel oyida amalga oshirilgan eksport hajmi 64008,4 ming. AQSH dollarini tashkil etib, o`ngan yilga nisbatan 18935,9 ming. AQSH dollariga ko`paydi.

Viloyatimizda tashqi savdoni qo`llab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan ushbu sohadagi hamkorlikni yanada mustahkamlash bo`yicha olib borilayotgan chora-tadbirlar natijasida 2019-yil yanvar-aprel oylarida tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 29,5 % ni (45726,2 ming. AQSH dollari), tashkil etib, hamda tashqi savdo aylanmasi o`ngan yilning shu davriga nisbatan 75,4 % tashkil etdi.

MDH mamlakatlari tashqi savdo aylanmasida yuqori ulushga ega bo`lgan davlatlar, Qozog`iston, Rossiya, Tojikiston, Belarus, Turkmaniston va Ukraina hisoblanadi.

Boshqa xorijiy davlatlarning viloyat tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 2019 -yilning yanvar-aprel oyida 70,5 % ni (109174,3 ming. AQSH dollari) tashkil etib, tashqi savdo aylanmasining o`shish surati o`rgan yilning shu davriga nisbatan 75,3% ni tashkil etdi.

Boshqa xorijiy davlatlar viloyatning tashqi savdo aylanmasidagi yuqori ulushga ega bo`lgan davlatlar, Xitoy, Afg`oniston, Pokiston, Koreya Respublikasi, Turkiya, Eron, Litva, Latviya, Ispaniya, Vetnam, Hindiston, Germaniya, Shvetsariya, Gruziyalari hisoblanadi.

**Surxondaryo viloyatining ayrim hamkor davlatlar
bilan tashqi savdo aylanmasi dinamikasi**

(ming.AQSH dollari)

Davlat nomi	2017-yil yanvar-aprel	2018-yil yanvar-aprel	2019-yil yanvar-aprel
Xitoy	25508,1	18800,9	54931,3
eksport	3507,9	1967,6	19776,5
import	22000,2	16833,4	35154,8
saldo	-18492,4	-14865,8	-15378,4
Qozog'iston	10552,0	30401,8	15413,0
eksport	6926,9	7878,8	9184,0
import	3625,0	22523,0	6229,1
saldo	3301,9	-14644,2	2954,9
Rossiya	14975,5	17332,6	13994,5
eksport	4528,5	7261,7	8442,5
import	10447,0	10070,8	5552,0
saldo	-5918,5	-2809,1	2890,6
Afg`oniston	17752,3	19136,4	12743,6
eksport	17748,5	19134,5	12670,1
import	3,8	1,9	

(ming.AQSH dollari)

Davlat nomi	2017-yil yanvar-aprel	2018-yil yanvar-aprel	2019-yil yanvar-aprel
saldo	17744,7	19132,7	12670,1
Pokiston	1407,0	8518,8	11733,0
eksport	237,5	1224,6	8498,0
import	1169,4	7294,1	3235,0
saldo	-931,9	-6069,5	5263,0
Koreya Respublikasi	715,6	16893,8	9655,2
eksport	0,0	4,7	0,0
import	715,6	16889,1	9655,2
saldo	-715,6	-16884,4	-9655,2
Turkiya	2934,9	17364,9	6251,6
eksport	478,9	2884,4	1079,3
import	2456,0	14480,5	5172,2
saldo	-1977,1	-11596,1	-4092,9
Tojikiston	120,7	5882,0	5566,2
eksport	81,8	93,1	1406,5
import	38,9	5788,9	4159,7
saldo	42,8	-5695,8	-2753,2
Belarus	760,2	436,0	4076,4
eksport	0,0	0,8	201,9
import	760,2	435,2	3874,5
saldo	-760,2	-434,5	-3672,6
Turkmaniston	1167,2	96,2	3718,8
eksport	790,7	96,2	90,2
import	376,5	0,0	3628,5
saldo	414,2	96,2	-3538,3

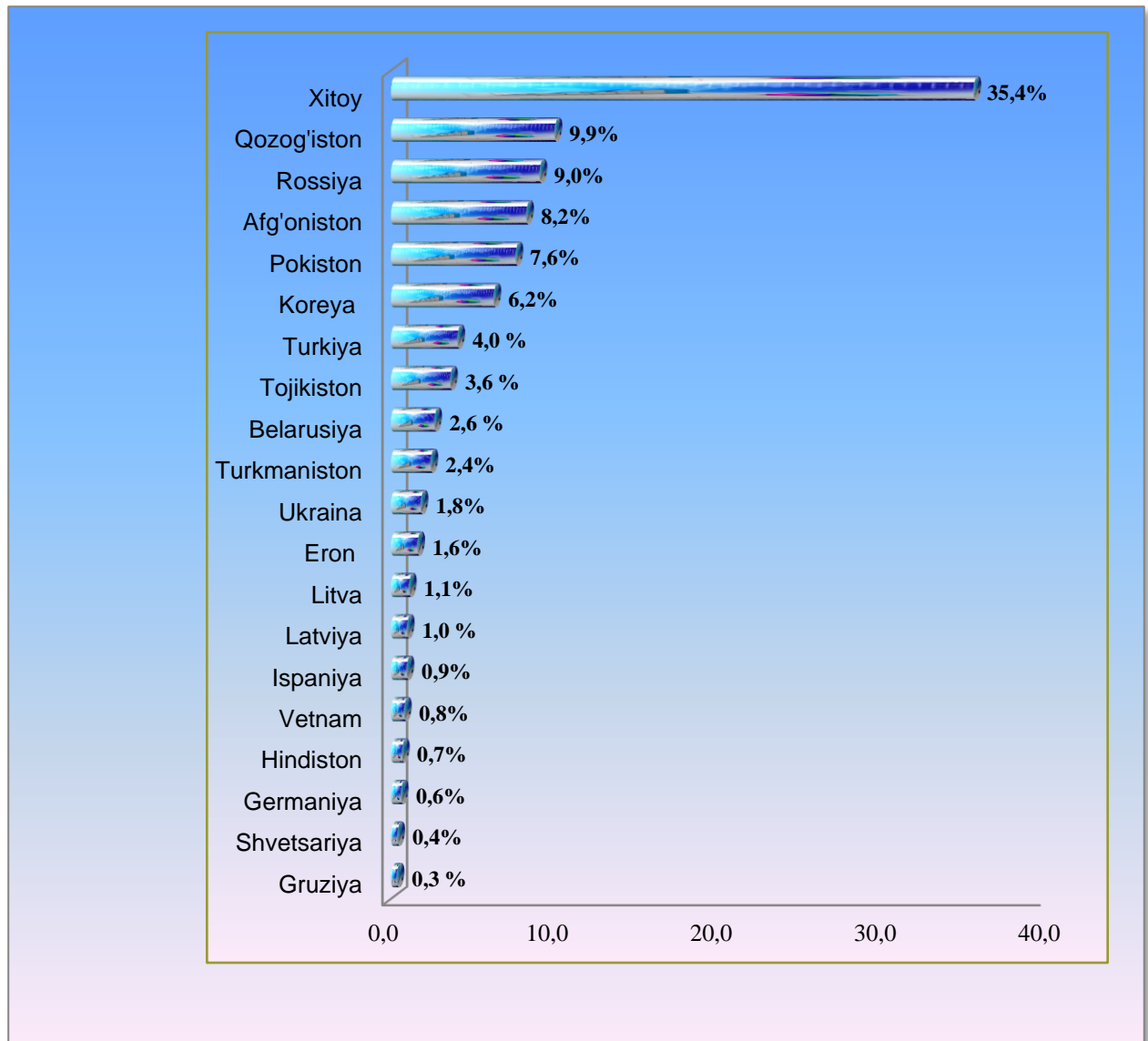
(ming.AQSH dollari)

Davlat nomi	2017-yil yanvar-aprel	2018-yil yanvar-aprel	2019-yil yanvar-aprel
Ukraina	2372,5	5787,5	2787,0
eksport	97,0	323,7	390,9
import	2275,5	5463,8	2396,1
saldo	-2178,4	-5140,0	-2005,2
Eron	2497,9	854,3	2473,3
eksport	851,3	19,8	597,1
import	1646,7	834,5	1876,3
saldo	-795,4	-814,7	-1279,2
Litva	23492,2	2656,0	1686,3
eksport	0,0	0,0	116,6
import	23492,2	2656,0	1569,7
saldo	-23492,2	-2656,0	-1453,2
Latviya	1,4	14641,7	1488,8
eksport	1,4	0,0	30,1
import	0,0	14641,7	1458,7
saldo	1,4	-14641,7	-1428,6
Ispaniya	132,5	876,4	1458,6
eksport	0,0	0,0	0,0
import	132,5	876,4	1458,6
saldo	-132,5	-876,4	-1458,6
Vetnam	76,6	2636,4	1220,0
eksport	76,6	2566,5	548,1
import	0,0	69,9	671,9
saldo	76,6	2496,6	-123,8
Hindiston	2090,3	11587,6	1028,8
eksport	1778,5	472,2	0,0

(ming.AQSH dollari)

Davlat nomi	2017-yil yanvar-aprel	2018-yil yanvar-aprel	2019-yil yanvar-aprel
import	311,8	11115,4	1028,8
saldo	1466,7	-10643,3	-1028,8
Germaniya	1994,5	11812,5	921,8
eksport	0,1	305,4	103,1
import	1994,4	11507,1	818,8
saldo	-1994,2	-11201,7	-715,7
Shvetsariya	11,4	8129,8	585,6
eksport	0,0	0,0	0,0
import	11,4	8129,8	585,6
saldo	-11,4	-8129,8	-585,6
Gruziya	52,4	133,5	527,4
eksport	0,0	0,0	91,8
import	52,4	133,5	435,6
saldo	-52,4	-133,5	-343,8

2019-yil yanvar-aprel oylarida Surxondaryo viloyati savdo aylanmasida ko'proq ulushga ega bo'lgan davlatlar.

EKSPORT

2019-yil yanvar-aprel oyida eksport hajmi 64008,4 ming. AQSH dollarga (o'sish sur'ati 42,0 %) teng bo'ldi. Eksport tarkibida tovarlar 99,1 % ulushga ega bo'lib, bular asosan oziq-ovqat mahsulotlari (58,3 %), to'qimachilik va to'qimachilik buyumlari (39,6 %) Shuningdek, energiya manbalari va neft mahsulotlari (3,7 %) guruhlarini hissasiga tog'ri kelmoqda.

Eksport tarkibi dinamikasi

(ming. AQSH. dollari)

Tarkibi	2015-yil yanvar- aprel	2016-yil yanvar-aprel	2017-yil yanvar-aprel	2018-yil yanvar-aprel	2019-yil yanvar-aprel
Jami	79079,7	49583,0	41114,8	45072,5	64008,4
Paxta tolasi	42638,7	13474,4	1874,8	426,6	93,7
Oziq-ovqat mahsulotlari	8790,8	21623,8	33320,6	35740,2	37296,7
Kimyo mahsulotlari va buyumlari				6,2	17,3
Energiya manbalari va neft mahsulotlari			303,7	1571,0	58,4
Mashina va asbob- uskunalar hamda ularning qismlari	17,5	2,0			108,1
Xizmatlar	22247,2	10448,9	767,7	919,7	586,6
Boshqalar	5385,5	4033,9	4848,0	6408,8	25847,6

Tovar va xizmatlar eksporti dinamikasi tahliliga ko`ra, 2019-yilning yanvar-aprel oyi mobaynida eksport qilingan tovarlar hajmi, 2018 yil shu davriga nisbatan 22269,0 ming. AQSH dollariga ko`p eksport qilindi va 63421,8 ming. AQSH dollarini tashkil etdi. Xizmatlar eksporti esa 586,6 ming. AQSH dollarini tashkil qildi.

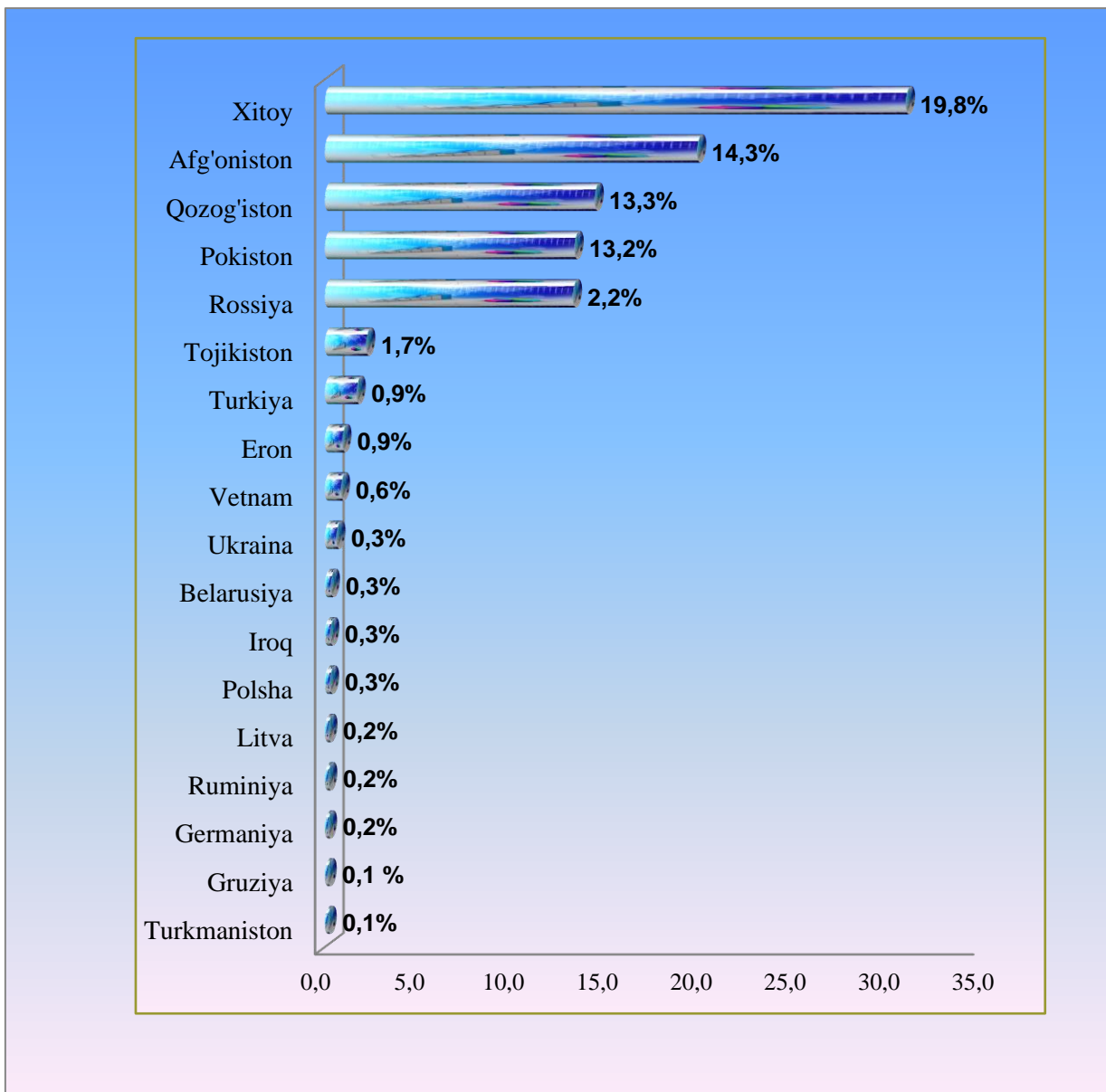
Eksport tarkibi

(2019 y yanvar-aprel)

	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	ming. AQSH dollari	o`tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	ming. AQSH dollari	o`tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	ming. AQSH dollari	o`tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %
Jami	64008,4	142,0	100,0	19786,1	124,4	100,0	44222,3	151,6	100,0
Paxta-tolasi	93,7	22,0	0,1	93,7		0,5			
Oziq-ovqat mahsulotlari	37296,7	104,4	58,3	15700,0	118,5	79,3	21596,7	96,0	48,8
Kimyoviy mahsulotlar	17,3	2,8 m		17,3		0,1			
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	58,4	3,7	0,1	58,4		0,3			
Mashina va asbob uskunalar	108,1		0,2				108,1		0,2
Xizmatlar	586,6	63,8	0,9	344,6	49,5	1,7	242,0	108,3	0,6
Boshqalar	25847,6	4,0 m	40,4	3572,1	184,6	18,1	22275,5	5,0 m	50,4

Tashqi savdo aylanmasida tovar va xizmatlar eksporti bo`yicha asosiy hamkor davlatlarlar, Xitoy (19,8% umumiy eksport hajmiga nisbatan), Afg`oniston (14,3%), Qozog`iston(13,3%), Pokiston(13,2%), Rossiya(2,2%) va Tojikiston (1,7%) hisoblanadi.

Jami eksport hajmida eng katta ulushga ega bo'lgan mamlakatlar (2019 yil yanvar-aprel, %)

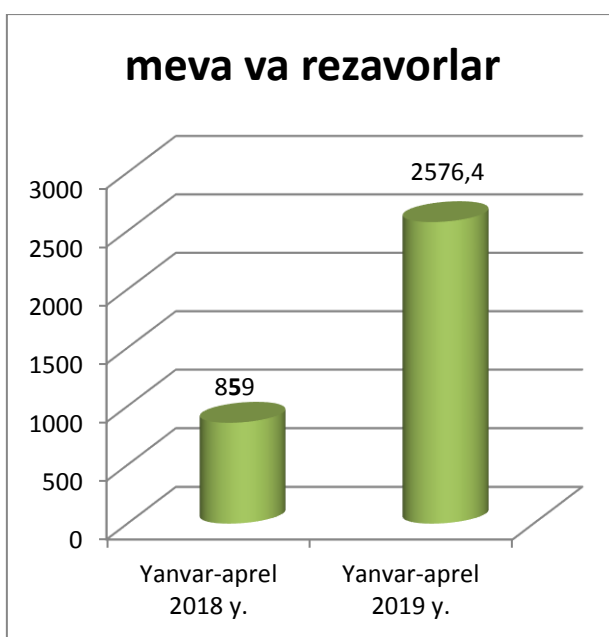
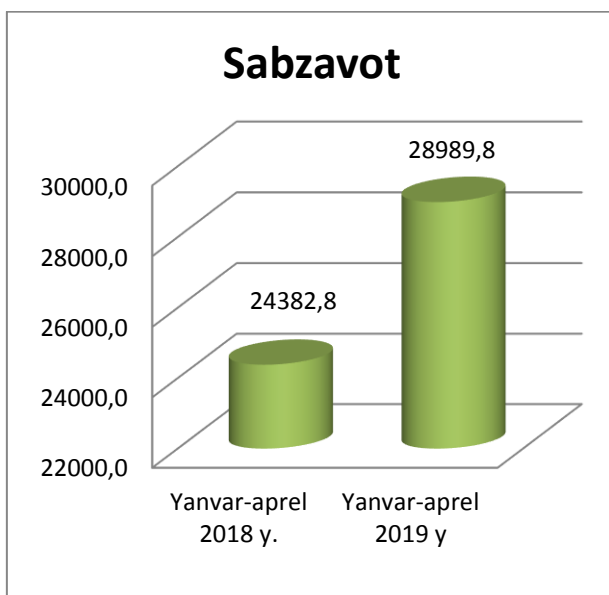

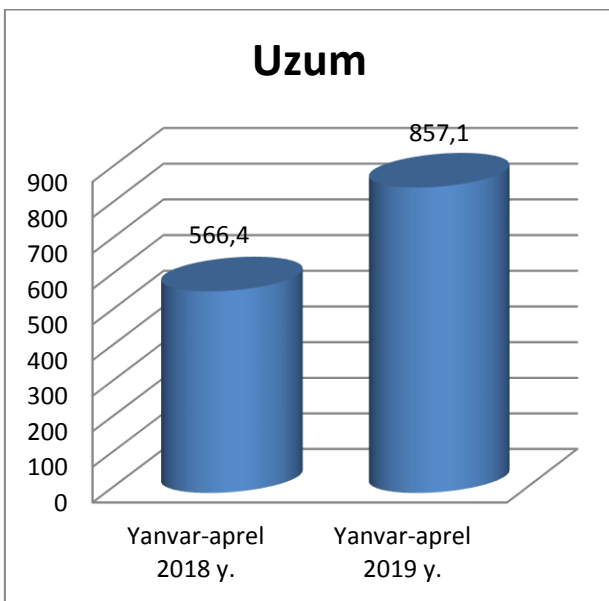
2019 yil yanvar-aprel oylarida xizmatlar eksporti hajmi 586,6 ming. AQSH dollarini tashkil etdi, yoki umumiy hajmga nisbatan ulushi 0,9 % ga, va o'tgan yilning shu davriga nisbatan 36,2 % ga kamaydi. Xizmatlar eksportining 56,0 % ni moliyaviy xizmatlar tashkil kiladi. Hamda shu bilan birga Turizm 42,5% ni tashkil qildi.

Meva va sabzavotlar

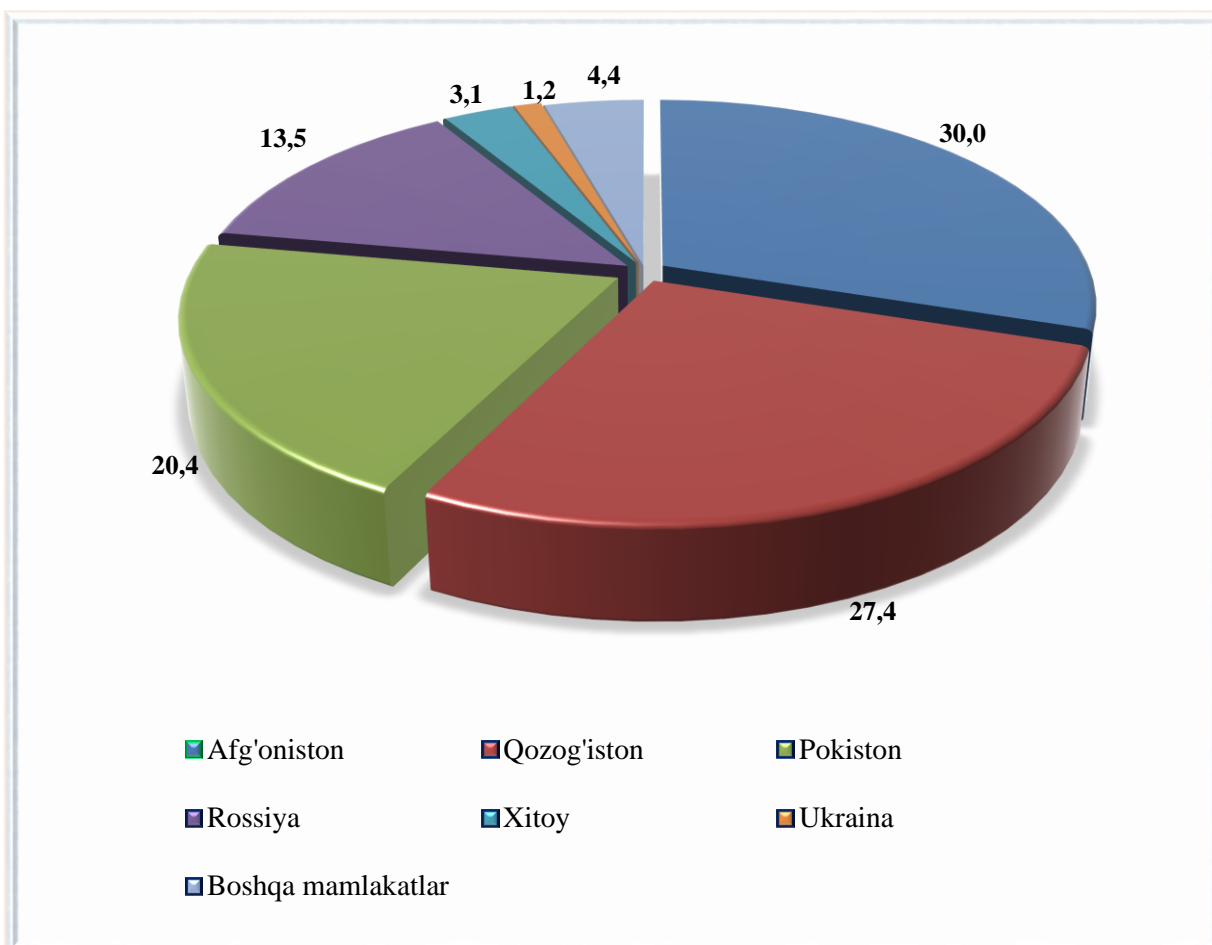
2019 yil yanvar-aprel oylarida meva va sabzavot mahsulotlari eksporti 33276,1 ming AQSh dollarni yoki, o'tgan yilning shu davriga nisbatan 22,4 foizga oshdi. Meva va sabzavot mahsulotlari jami eksportga nisbatan ulushi 52,0 foizni tashkil qildi. Jami meva va sabzavot mahsulotlari eksportida meva va rezavorlar 7,7 foizga (o'tgan yili shu davriga nisbatan 3,0 m), sabzavotlar – 87,1 foizga (o'tgan yili shu davriga nisbatan 18,9 foizga), uzum – 2,6 foizga (51,3 foizga) oshdi. Er yong'oq - 2,6 foizni tashkil etib (o'tgan yili shu davriga nisbatan 38,5 foizga) kamaydi.

Meva va sabzavot eksportida asosiy hamkorlar Afg'oniston (umumiy miqdori 30,0 foizni), Qozog'iston (27,4 foizni), Pokiston (20,4 foizni), Rossiya (13,5 foizni) Xitoy (3,1 foizni) va Ukraina bilan (1,2 foizni) tashkil qildi.

Yirik hamkor davlatlar bilan meva va sabzavot mahsulotlarini eksporti (2019 yil yanvar-aprel, %)

To'qimachilik mahsulotlarini eksporti

2019-yil yanvar-aprel oylarida to'qimachilik mahsulotlari eksporti hajmi 25325,7 ming AQSh dollarini, ulushi esa 39,6% foizni tashkil qildi, yoki o'tgan yil shu davrda nisbatan 4,1 marta oshdi.

	Ming AQSh dollar.	Ulushi, %	O'sish sur'atlari, %
To'qimachilik	25325,7	100,0	4,1 m.
shu jumladan:			
yigirilgan ip, paxta	22395,6	88,4	4,2 m.
paxta mato	1869,0	7,4	8,3 m.
ipak	1061,1	4,2	173,0

IMPORT

Joriy yilning yanvar-aprel oyida import hajmi 91044,7 ming. AQSH dollariga (o`shish sur`ati 43,3 %) teng bo`ldi. Import tarkibida eng katta ulush mashina va asbob uskunalar hamda ularning qismlari (52,3 %), oziq-ovqat mahsulotlari (13,0%), shuningdek, kimyo mahsulotlari va undan tayyorlangan buyumlar (4,6 %) guruhlariga hisobiga to`g`ri keldi.

Tovar va xizmatlar importi tarkibi

(2019 yil yanvar-aprel)

	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	ming. AQSH dollari	o`tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	ming. AQSH dollari	o`tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	ming. AQSH dollari	o`tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %
Jami	91044,7	56,7	100,0	25940,0	57,9	100,0	65104,7	56,2	100,0
Oziq-ovqat mahsulotlari	11872,6	31,6	13,0	7418,9	27,3	28,6	4453,7	42,8	6,8
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	4160,4	32,3	4,6	858,6	29,3	3,3	3301,8	33,2	5,1
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	767,6	159,5	0,8	716,1	14,9 m	2,8	51,5	11,9	0,1
Qora va rangli metallar	3355,6	110,2	3,7	1323,6	53,0	5,1	2032,0	3,7 m	3,1
Mashina va asbob-uskunalar	47621,4	50,1	52,3	5796,1	126,5	22,3	41825,3	46,3	64,3
Xizmatlar	28,3	55,7		1,6			26,7	52,6	
Boshqalar	23238,8	199,6	25,6	9825,1	131,1	37,9	13413,7	3,2 m	20,6

Import tarkibi dinamikasi

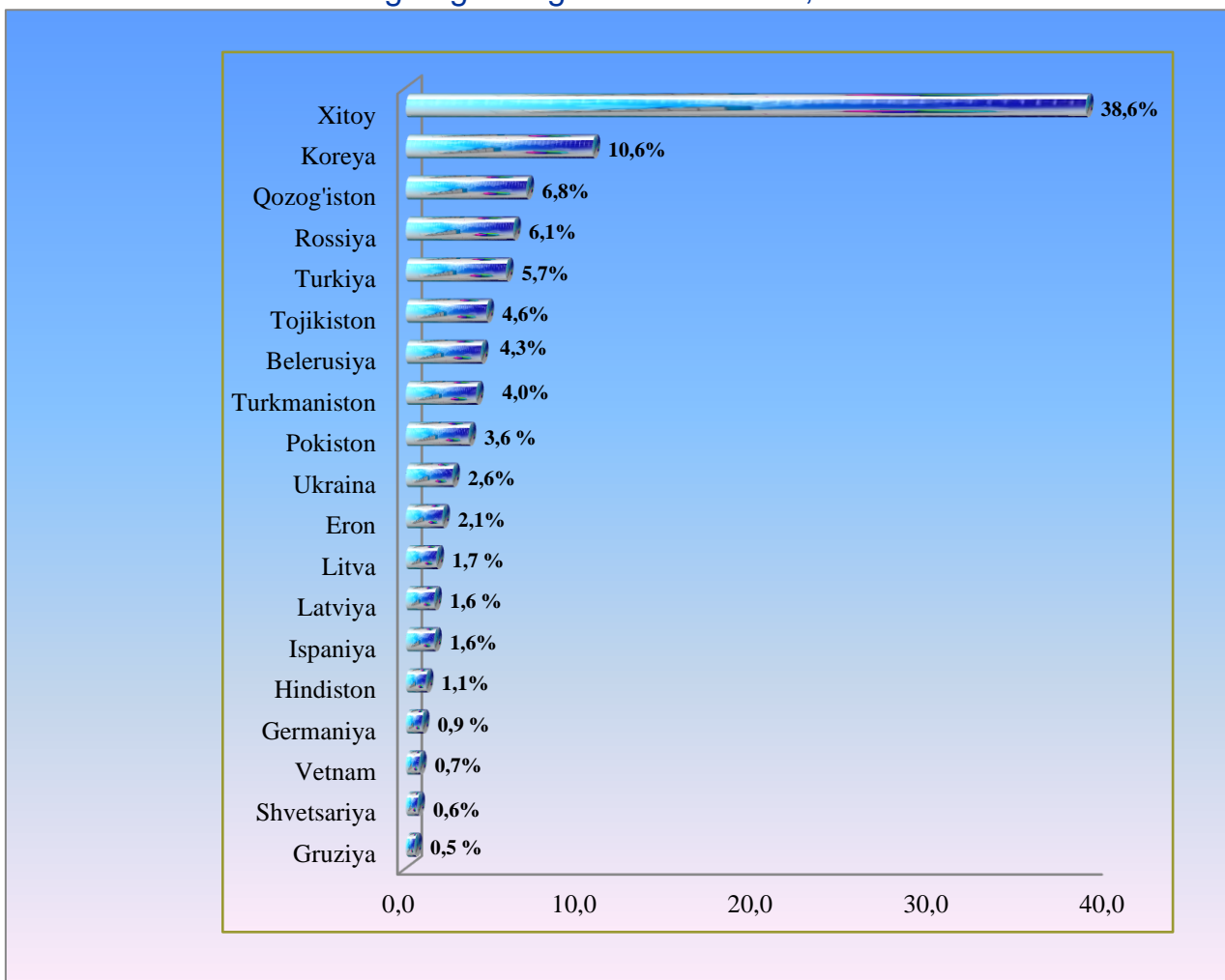
(ming. AQSH dollari)

Tarkib	2015-yil yanvar-aprel	2016-yil yanvar-aprel	2017-yil yanvar-aprel	2018-yil yanvar-aprel	2019-yil yanvar-aprel
Jami	28791,2	32819,9	79736,4	160674,6	91044,7
Oziq-ovqat mahsulotlari	10918,5	1386,5	5772,2	37624,9	11872,6
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	445,4	2012,0	7485,3	12862,9	4160,4
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	0,0	221,5	147,6	481,3	767,6
Qora va rangli metallar	320,5	12350,2	12643,8	3046,3	3355,6
Mashina va asbob-uskunalar	11026,3	15402,7	48167,2	94963,1	47621,4
Xizmatlar	5454,7	0,0	0,0	50,8	28,3
Boshqalar	625,8	1447,0	5520,3	11645,3	23238,8

Tovar va xizmatlar importi dinamikasi tahliliga ko`ra, 2019-yilning yanvar-aprel oylari mobaynida import qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 69607,4 ming. AQSH dollariga kam import qilindi, va 91016,4 ming. AQSH dollarini tashkil etdi. Xizmatlar importi esa 28,3 ming. AQSH dollarga yetgan.

Asosiy hamkorlar uchun import tovarlar va xizmatlar bilan tashqi savdo aylanmasi yanvar-aprel oylarida Xitoy (38.6 foiz, jami import), Koreya Respublikasi (10.6 foiz), Qozog'iston (6,8 foizni), Rossiya (6.1 foiz), Turkiya (5.7%), Tojikiston (4.6%), Belarus (4.3%), Turkmaniston(4,0%), Pokiston (13.2 foiz) va Ukraina (2.6 foiz) ni tashkil etdi.

Viloyatimizning jami import hajmida eng katta ulushga ega bo'lgan mamlakatlar, foizda

Viloyatimizda tashqi iqtisodiy faoliyatni rivojlantirish borasida amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlar va horijiy mamlakatlari bilan olib borilayotgan mustahkam aloqalar natijasida viloyatimizning eksport salohiyati oshib bormoqda.

Shuningdek, hukumatimiz tomonidan bir qator soliq, bojxona imtiyozlarining yaratilishi, ishlab chiqarishni modernizatsiya qilish va raqobatbardosh mahsulotlarni ishlab chiqarilishi milliy mahsulotlarimizni tashqi bozorlarda mustahkam o`rin egallashlari uchun zamin yaratmoqda.

Surxondaryo viloyat statistika boshqarmasi
Tashqi iqtisodiy faoliyat va savdo
statistikasi bo`limi
Тел.: 71-230-85-82
76-223-06-97